

[Clausen (Olufskjær).]

dyrene op, idet de derved på samme tid kan genere naboen og tjene en lille skilling ekstra. Når man har sat prisen for at fange en stud til 5 kr., synes jeg, det er i overkanten. Men når man i § 28 sætter vederlaget for en vurderingsmand til 5 kr. og han skal cykle 12—14 km for at tage en forretning og endda tage søndagstøjet på, er jeg tilbøjelig til at mene, at det ligger i underkanten, medens altså betalingen for optagningen af en stud ligger i overkanten. Men det må vi se på i udvalget.

Den socialdemokratiske ordfører var inde på bestemmelsen i § 15 om græsning på mindre befærdede veje. Denne bestemmelse forbavser mig, for jeg kan ud fra mit kendskab til det praktiske liv sige, at i dag græsses der allesteder på de mindre befærdede veje, og så synes jeg, det var lige så rart at få det gjort lovligt. Jeg vil derfor gerne bede den højtærede landbrugsminister om at slette det stykke om politimesterens samtykke. Når sognerådet har vedtaget, at dyrene har lov til at græsse på den og den vej og den og den sti, synes jeg ikke, man behøver politimesterens velsignelse. Jeg vil meget henstille til den højtærede landbrugsminister, at dette bliver slettet, for det er min erfaring, at efterhånden er sognerådene på landet slet ikke så dumme endda, så jeg tror godt, de selv kan tage stilling til sådan et spørgsmål.

Løvrigt vil jeg, som jeg sagde til at begynde med, takke den højtærede landbrugsminister for lovforslaget; jeg hilser det med glæde og tilsiger det på mit partis vegne en hurtig og velvillig behandling.

Kirkegaard: Uden iøvrigt at foretage sammenligninger kan man vist sige, at loven om mark- og vejfred er en lov om de mindre problemer, men dog en lov, som er helt nødvendig, selvom dens paragraffer i virkeligheden ret sjældent kommer til anvendelse. Den er i ganske særlig grad en lov, som vedrører naboskabet ude på landet. Sine naboer vælger man jo ikke selv; dem får man ganske simpelt, når man køber ejendom eller hus, men til trods herfor er det i virkeligheden sjældent, der er vanskeligheder. I denne lovs forstand bør næsten alle mennesker på landet, om jeg så må sige, i et „glashus“, og det tvinger til en forståelse, en tolerance, som i mange henseender er mønstergyldig. Derfor er denne

lov — i højere grad end så mange andre love — for undtagelserne, en lov, som i virkeligheden kun vil blive bemærket af de få. Jeg siger dette til særlig overvejelse for visse medborgere udenfor denne sal, for ikke så sjældent hører man jo — ved vælgermøder eller andre steder — en eller anden med let indigneret stemme efterlyse en forklaring på, hvad rigsdagsmændene egentlig bestiller.

Den lovgivning, vi her behandler, falder jo ikke så let i øjnene som de store, mere skelsættende love; men alligevel ligger der et stort arbejde bag dette lovforslag: først en stor kommissionsbetænkning og dernæst udarbejdelsen af de mange lovparagraffer.

Disse mange paragraffer skal jeg slet ikke gå ind på i enkeltheder. Jeg finder dem stort set velovervejede og skal derfor på mit partis vegne anbefale en velvillig behandling af lovforslaget.

Niels Kr. Nielsen: Den ret omfattende betænkning, som foreligger fra den i 1946 nedsatte kommissions side, danner grundlaget for det lovforslag, vi her behandler, og det foreliggende lovforslag kan ikke siges at indeholde store afvigelser fra den nugældende lov om mark- og vejfred.

Hovedprincippet i lovforslaget er fastslået i indledningen, i § 1, stk. 1, og det er, at enhver er pligtig til på alle årets tider at holde sine husdyr på sit eget. Som det fremgår af stk. 2, omfatter bestemmelsen nu foruden de almindelige husdyr også pelsdyr, der indfanges inden 1 måned, efter at de er undsluppet, hvilket jo kun er en naturlig konsekvens af, at pelsdyravlen i dag spiller en helt anden rolle, end da den nugældende lov trådte i kraft i 1872.

§ 1 fastslår altså, at man skal holde sine husdyr på sit eget, medens § 2 indeholder bestemmelse om, hvad man skal forstå herved, nemlig at „sit eget“ ikke betyder ejer- eller skøderet, men derimod brugsret, så at en forpagter eller lejer af jord nyder samme retsstilling, retsbeskyttelse, som en ejer, der driver sin egen jord, ligesom jordens bruger, enten han er lejer eller forpagter, også nyder samme beskyttelse som den, der egentlig er jordens ejer, når det gælder erstatning for skade forvoldt af andres husdyr — alt dog under forudsætning af, at den skadelidte ikke selv er skyld heri.

I een henseende finder jeg, at lovforslaget indeholder en begrænsning i det ansvar, som enhver bør have for sine husdyr,